

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (sedmo vijeće)

19. listopada 2017.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Neizravni porezi – Prikupljanje kapitala – Uvođenje pristojbe od 1,5 % na prijenos novoizdanih dionica ili dionica namijenjenih uvrštavanju na kotaciju na burzi države članice na klirinško društvo (*clearance service*)”

U predmetu C-573/16,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Visoki sud, Engleska i Wales, Odjel *Chancery*, Ujedinjena Kraljevina), odlukom od 20. listopada 2016., koju je Sud zaprimio 14. studenoga 2016., u postupku

Air Berlin plc

protiv

Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs,

SUD (sedmo vijeće),

u sastavu: A. Rosas (izvjestitelj), predsjednik vijeća, C. Toader i A. Prechal, suci,

nezavisni odvjetnik: P. Mengozzi,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Air Berlin plc, S. Grodzinski, QC i M. Jones, *barrister*, te M. Whitehouse, D. Pickstone i M. Greene, *solicitors*,
- za vladu Ujedinjene Kraljevine, D. Robertson, u svojstvu agenta, uz asistenciju R. Baldryja, QC,
- za Europsku komisiju, R. Lyal i W. Roels, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: engleski

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članaka 10. i 11. Direktive Vijeća 69/335/EEZ od 17. srpnja 1969. o neizravnim porezima na prikupljanje kapitala (SL 1969., L 249, str. 25.), članaka 4. i 5. Direktive Vijeća 2008/7/EZ od 12. veljače 2008. o neizravnim porezima na prikupljanje kapitala (SL 2008., L 46, str. 11.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 2., str. 159.), kao i na tumačenje članaka 12., 43., 48., 49. ili 56. Ugovora o EZ-u (koji su postali članci 18., 49., 54., 56. i 63. UFEU-a).
- 2 Zahtjev je podnesen u okviru spora između društva Air Berlin plc i Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs (porezna i carinska uprava Ujedinjene Kraljevine, u daljnjem tekstu: HMRC) o ubiranju poreza na temelju članka 70. Finance Acta 1986 (Zakon o financijama iz 1986., u daljnjem tekstu: FA 1986) na određene prijenose dionica provedene tijekom 2006. i 2009.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 69/335

- 3 U skladu s njezinom prvom uvodnom izjavom, svrha Direktive 69/335 promicanje je slobodnog kretanja kapitala s ciljem stvaranja gospodarske unije koja ima ista obilježja kao i unutarnje tržište. U tu svrhu, kao što proizlazi iz šeste do osme uvodne izjave, cilj te direktive je uskladiti poreze kojima su podvrgnuta ulaganja u društva u Europskoj zajednici uspostavljanjem jedinstvenog poreza na prikupljanje kapitala koji se može primijeniti samo jednom na unutarnjem tržištu i ukidanjem svih ostalih neizravnih poreza koji imaju ista obilježja kao taj jedinstveni porez na kapital.
- 4 U članku 4. stavku 1. Direktive 69/335 nabrojane su transakcije koje treba podvrgnuti porezu na ulaganja. Među ostalim transakcijama navode se osnivanje društva kapitala i povećanje njegova temeljnog kapitala.
- 5 Člankom 10. Direktive 69/335 predviđeno je ukidanje poreza koji imaju ista obilježja kao porez na kapital kojim su obuhvaćene transakcije iz njezina članka 4.
- 6 Na temelju članka 11. Direktive 69/335:

„Države članice ne oporezuju nikakvim oblikom poreza:

- (a) stvaranje, izdavanje, uvrštavanje na kotaciju na burzi i plasiranje dionica na tržište te trgovanje dionicama, udjelima ili drugim vrijednosnim papirima iste vrste ili potvrdama koje predstavljaju takve vrijednosnice, bez obzira na to tko ih je izdao;
  - (b) zajmove, uključujući vladine obveznice koje su prikupljene izdavanjem zadužnica ili drugih prenosivih vrijednosnih papira, bez obzira na to tko ih je izdao, formalnosti koje su uz to vezane, niti stvaranje, izdavanje, uvrštavanje na kotaciju na burzi, plasiranje na tržište i trgovanje takvim zadužnicama ili drugim prenosivim vrijednosnim papirima.” [neslužbeni prijevod]
- 7 Međutim, na temelju članka 12. stavka 1. točke (a) te direktive, države članice mogu, odstupanjem od odredbi njezinih članaka 10. i 11., ubirati „pristojbe na prijenos vrijednosnih papira, bez obzira na to naplaćuju li se prema nepromjenjivoj stopi ili ne”. [neslužbeni prijevod]

Direktiva 2008/7

- 8 Direktiva 2008/7 preinaka je Direktive 69/335, čiji tekst u bitnom preuzima. Međutim, kao što proizlazi iz uvodnih izjava 4. do 6. prvonavedene direktive, njezin je cilj postupno ukidanje poreza na kapital.
- 9 Članak 4. Direktive 2008/7 bavi se postupcima restrukturiranja.
- 10 Članak 5. navedene direktive, naslovljen „Transakcije koje ne podliježu neizravnim porezima”, propisuje:
- „1. Države članice ne oporezuju društva kapitala nikakvim oblikom neizravnih poreza s obzirom na sljedeće:
- (a) ulaganje kapitala;
- (b) zajmove, ili pružanje usluga, kao dio ulaganja kapitala;
- [...]
2. Države članice ne oporezuju nikakvim oblikom neizravnih poreza sljedeće:
- (a) stvaranje, izdavanje, uvrštavanje na kotaciju na burzi i plasiranje dionica na tržište te trgovanje dionicama, udjelima ili drugim vrijednosnim papirima iste vrste ili potvrdama koje predstavljaju takve vrijednosnice, bez obzira na to tko ih je izdao;
- [...].”
- 11 Međutim, na temelju članka 6. stavka 1. točke (a) te direktive, države članice mogu, odstupanjem od članka 5., ubirati „pristojbe na prijenos vrijednosnih papira, bez obzira na to naplaćuju li se prema nepromjenjivoj stopi ili ne”.

Pravo Ujedinjene Kraljevine

- 12 Ujedinjena Kraljevina ne ubire porez na kapital. Međutim, ona ubire administrativnu pristojbu za određene akte kojima se dokumentira prijenos dionica. Kada je riječ o prodaji dokumentiranoj u pisanom obliku, administrativna pristojba iznosi 0,5 % od iznosa ili vrijednosti protučinidbe, u skladu s člankom 1. Priloga 13. Finance Actu 1999. Kada se dionice ne prenose prodajom, pristojba iznosi 5 funti (GBP) (oko 7 eura), u skladu s točkom 16. Priloga 13. Finance Actu 1999. Ta pristojba od 5 GBP ukinuta je 2008.
- 13 Kada prijenos nije dokumentiran u pisanom obliku, primjerice u slučaju prijenosa elektroničkim putem, uz administrativnu pristojbu naplaćuje se dodatna pristojba (*Stamp Duty Reserve Tax*, u daljnjem tekstu: SDRT) koja se ubire na temelju članka 87. FA-a 1986 u visini od 0,5 % od iznosa ili vrijednosti protučinidbe.
- 14 Zbog otežanog ubiranja poreza pri svakom prijenosu vlasništva unutar klirinških sustava, primjenjuju se posebne odredbe. Propis – u ovom slučaju članak 70. odnosno članak 96. FA-a 1986 – predviđa plaćanje administrativne pristojbe ili SDRT-a po stopi od 1,5 % prilikom prvobitnog uvrštavanja vrijednosnih papira u klirinški sustav, dok su naknadni prijenosi unutar tog sustava oslobođeni pristojbi. Međutim, uz suglasnost HMRC-a, klirinško društvo može odabrati alternativni sustav, predviđen u članku 97.a FA-a 1986, u kojem se prilikom uvrštavanja dionica u klirinški sustav ne ubire pristojba od 1,5 %, ali se pri svakom prijenosu dionica unutar tog društva nameće plaćanje SDRT-a po stopi od 0,5 % iznosa protučinidbe.

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 15 Air Berlin komercijalna je zrakoplovna kompanija osnovana u Ujedinjenoj Kraljevini. Uvrštavanje na Frankfurtsku burzu (inicijalna javna ponuda) to je društvo izvelo 11. svibnja 2006.
- 16 Da bi mogao kotirati na toj burzi Air Berlin je morao, na temelju njemačkog prava, na kotaciju uvrstiti sve dionice iste kategorije, uključujući i one koje prilikom uvrštavanja na burzu nisu bile namijenjene prodaji. Kako bi udovoljila tom zahtjevu, zrakoplovna kompanija je bila obvezna prenijeti pravno vlasništvo postojećih redovnih dionica koje čine njezin cjelokupni temeljni kapital društvu Clearstream Banking AG (u daljnjem tekstu: Clearstream Frankfurt), koji pruža klirinške usluge za Frankfurtsku burzu.
- 17 40 177 604 postojeće redovne dionice u posjedu postojećih dioničara, čije je pravno vlasništvo Air Berlin prenio na Clearstream Frankfurt, uključivale su:
  - 2 177 604 redovne dionice u posjedu zaposlenika (koji ih nisu smjeli prodati) i
  - 38 000 000 redovnih dionica (koje su se mogle prodati bez ograničenja), od kojih je 20 608 696 bilo u posjedu postojećih dioničara, a 17 391 304 ponuđeno javnosti u okviru uvrštavanja na burzu.
- 18 Na temelju članka 70. FA-a 1986, prijenos dionica na Clearstream Frankfurt doveo je do zaračunavanja administrativne pristojbe propisane u Ujedinjenoj Kraljevini u iznosu od 4 971 410 GBP (oko 7 282 100 eura), to jest u visini 1,5 % tržišne vrijednosti dionica u trenutku prijenosa.
- 19 Inicijalna ponuda dovela je do izdavanja 19 565 217 novih dionica koje nisu bile uključene u 40 177 604 prenesene dionice i na čiju vrijednost – prema očitovanjima Ujedinjene Kraljevine – nije naplaćena nikakva administrativna pristojba.
- 20 Air Berlin je 10. lipnja 2009. izdao dodatnih 4 500 000 redovnih dionica po cijeni od 3,50 eura po dionici (što iznosi ukupno 15,75 milijuna eura) u korist triju različitih dioničara. Prijenos pravnog vlasništva tih dionica na Clearstream Frankfurt, nužan za njihovo uvrštavanje na Frankfurtsku burzu, izveden je 7. listopada 2009. i doveo je do zaračunavanja administrativne pristojbe u iznosu od 241 010 GBP (oko 260 580 eura), to jest u visini 1,5 % tržišne vrijednosti dionica u trenutku prijenosa.
- 21 Odobravanje opcije iz članka 97.a FA-a 1986 HMRC u pravilu uvjetuje time da klirinško društvo ustanovi procedure koje mu mogu zajamčiti naplatu SDRT-a po stopi od 0,5 % za svaki naknadno izvršeni prijenos u okviru tog sustava i koje su u skladu s drugim relevantnim obvezama koje proizlaze iz zakonodavstva o SDRT-u.
- 22 Iako je, sukladno pravu Ujedinjene Kraljevine, Clearstream Frankfurt bio u mogućnosti odabrati sustav iz članka 97.a FA-a 1986 kada je riječ o dvama prijenosima dionica iz 2006. i 2009., iz odluke kojom je upućen zahtjev proizlazi da se on nije koristio tom mogućnošću. S druge strane, Air Berlin nije mogao zahtijevati od Clearstreama Frankfurt da to učini.
- 23 U zakonodavstvu Ujedinjene Kraljevine nije određeno tko je obveznik plaćanja administrativne pristojbe. Međutim, ako za određeni prijenos dionica ta pristojba nije plaćena, stjecatelj se ne može upisati kao njihov pravni vlasnik, a u sudskom postupku ne može upotrijebiti prijenos kao dokaz. Stoga se stjecatelj obično pobrine za plaćanje administrativne pristojbe. Međutim, u okviru klirinškog sustava standardna je poslovna praksa da administrativnu pristojbu plaća društvo čije se dionice deponiraju u taj sustav. Stoga je Air Berlin bio taj koji je platio navedenu pristojbu za dva prijenosa dionica iz 2006. i 2009.
- 24 Air Berlin je 23. ožujka 2010. od HMRC-a zatražio povrat administrativne pristojbe zaračunane na te transakcije. Odlukom od 5. rujna 2011. HMRC je odbio taj zahtjev.

25 U tim je okolnostima High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Visoki sud, Engleska i Wales, Odjel *Chancery*, Ujedinjena Kraljevina) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

- „1. Je li to što država članica ubire pristojbu od 1,5 % na prijenos kako je opisan u zahtjevu, pod uvjetima koji su opisani u zahtjevu, protivno jednom od sljedećih članaka ili više njih:
  - a) članku 10. ili članku 11. Direktive [69/335];
  - b) članku 4. ili članku 5. Direktive [2008/7]; ili
  - c) člancima 12., 43., 48., 49. ili 56. Ugovora o EZ-u?
2. Je li odgovor na prvo pitanje drukčiji kada je prijenos dionica na klirinško društvo nužan kako bi se olakšalo uvrštavanje društva o kojemu je riječ na kotaciju na burzi u toj ili drugoj državi članici?
3. Je li odgovor na prvo ili drugo pitanje drukčiji kada nacionalno zakonodavstvo države članice dopušta klirinškom društvu da nakon odobrenja poreznog tijela odabere neplaćanje poreza na prijenos dionica na klirinško društvo, ali da se umjesto toga na svaku sljedeću prodaju dionica unutar klirinškog društva obračunava SDRT (po stopi od 0,5 % od prodajne cijene)?
4. Je li odgovor na treće pitanje drukčiji kada struktura transakcija koju je odabralo društvo o kojemu je riječ podrazumijeva da se pogodnost odabira ne može iskoristiti?”

O prethodnim pitanjima

Prvo i drugo pitanje

- 26 Najprije valja razmotriti prvo i drugo pitanje. Prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev pita treba li članke 10. ili 11. Direktive 69/335, članke 4. ili 5. Direktive 2008/7 i članke 12., 43., 48., 49. ili 56. UFEU-a (koji su postali članci 18., 49., 54., 56. ili 63. UFEU-a) tumačiti na način da im je protivno to da država članica ubire administrativnu pristojbu od 1,5 % na prijenos dionica u klirinški sustav. Drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev pita je li odgovor na prvo pitanje drukčiji kada je prijenos dionica na klirinško društvo nužan kako bi se olakšalo uvrštavanje društva o kojemu je riječ na kotaciju na burzi u toj ili drugoj državi članici.
- 27 Najprije valja podsjetiti na to da je Direktivom 69/335 – kao i Direktivom 2008/7 kojom je ona stavljena izvan snage i zamijenjena – provedeno iscrpno usklađivanje slučajeva u kojima države članice mogu prikupljanja kapitala podvrgnuti neizravnim porezima (vidjeti u tom smislu presude od 7. lipnja 2007., Komisija/Grčka, C-178/05, EU:C:2007:317, t. 31., i od 1. listopada 2009., HSBC Holdings i Vidacos Nominees, C-569/07, EU:C:2009:594, t. 25.).
- 28 Kao što je to Sud već presudio, kada je o određenom pitanju provedeno iscrpno usklađivanje na razini Europske unije, svaku nacionalnu mjeru u tom području valja ocjenjivati u svjetlu odredaba mjere usklađivanja, a ne s obzirom na odredbe UFEU-a (vidjeti u tom smislu presudu od 1. listopada 2009., HSBC Holdings i Vidacos Nominees, C-569/07, EU:C:2009:594, t. 26. i navedenu sudsku praksu).
- 29 Iz toga proizlazi da se prilikom davanja odgovora na prvo i drugo prethodno pitanje Sud valja ograničiti na tumačenje direktiva 69/335 i 2008/7.
- 30 U tom pogledu treba napomenuti da se članak 4. Direktive bavi restrukturiranjem i da, čini se, nije relevantan u okviru glavnog postupka. Stoga treba protumačiti članke 10. i 11. Direktive 69/335 i članak 5. Direktive 2008/07, koji zabranjuju, među ostalim, svaki oblik neizravnih poreza na kapital te na stvaranje, izdavanje, uvrštavanje na kotaciju na burzi i plasiranje dionica na tržište te trgovanje dionicama, udjelima ili drugim vrijednosnim papirima iste vrste.

- 31 Iz sudske prakse Suda jasno proizlazi da članke 10. i 11. Direktive 69/335 i članak 5. Direktive 2008/7, s obzirom na ciljeve tih direktiva, treba široko tumačiti, kako bi se spriječilo oduzimanje korisnog učinka zabranama koje su propisane u tim odredbama (vidjeti u tom smislu presude od 15. srpnja 2004., Komisija/Belgija, C-415/02, EU:C:2004:450, t. 33.; od 28. lipnja 2007., Albert Reiss Beteiligungsgesellschaft, C-466/03, EU:C:2007:385, t. 39., i od 1. listopada 2009., HSBC Holdings i Vidacos Nominees, C-569/07, EU:C:2009:594, t. 34.).
- 32 Sud je tako presudio da se, u skladu s ciljevima članka 11. Direktive 69/335 i članka 5. stavka 2. Direktive 2008/7, zabrana oporezivanja transakcije prikupljanja kapitala primjenjuje i na one transakcije koje nisu izričito obuhvaćene tom zabranom jer bi takvo oporezivanje predstavljalo ponovno oporezivanje transakcije koja je sastavni dio opće transakcije u vezi s prikupljanjem kapitala (vidjeti u tom smislu presudu od 9. listopada 2014., Gielen, C-299/13, EU:C:2014:2266, t. 24. i navedenu sudsku praksu).
- 33 U glavnom predmetu temelj za plaćanje SDRT-a dvije su različite transakcije. Prva od njih, Air Berlinov prijenos pravnog vlasništva nad 40 177 604 postojeće redovne dionice u posjedu postojećih dioničara na Clearstreamu Frankfurt, provedena je u 2006. Druga transakcija, izdavanje dodatnih 4 500 000 redovnih dionica u korist triju različitih dioničara, čije je pravno vlasništvo potom preneseno na Clearstream Frankfurt, provedena je tijekom 2009. Tumačenje Direktive 69/335 relevantno je za prvu transakciju, a tumačenje Direktive 2008/7 za drugu.
- 34 Kada je riječ o transakciji provedenoj tijekom 2006. godine, Ujedinjena Kraljevina ističe da se ona sastojala od prijenosa postojećih dionica na klirinško društvo, bez prikupljanja novog kapitala društva, pri čemu je bilo moguće naplatiti administrativnu pristojbu u skladu s člankom 12. stavkom 1. točkom (a) Direktive 69/335, koji propisuje da države članice mogu, odstupanjem od članaka 10. i 11., ubirati pristojbe na prijenos vrijednosnih papira. Ujedinjena Kraljevina osporava Air Berlinovo tumačenje prema kojem članak 12. te direktive treba ograničiti samo na situacije u kojima dolazi do promjene vlasništva među osobama koje nastupaju kao ulagači, tako da tom odredbom nije obuhvaćen prijenos na klirinško društvo. Prema mišljenju Ujedinjene Kraljevine, pojam „prijenos vrijednosnih papira” iz članka 12. obuhvaća sve transakcije kojima se pravo ili interes nad vrijednosnim papirima prenosi s jedne na drugu osobu, neovisno o položaju ili prilikama prenositelja odnosno stjecatelja u tom prijenosu. Ujedinjena Kraljevina smatra da je takav slučaj s prijenosom vrijednosnih papira na klirinško društvo koje utječe na njihovo vlasništvo i u korijenu mijenja odgovarajuća prava stranaka, bez obzira na to što spomenutom društvu nije preneseno stvarno vlasništvo.
- 35 U tom pogledu, iako sud koji je uputio zahtjev nije detaljno opisao funkcioniranje klirinškog sustava odnosno pravne, formalne i faktične posljedice prijenosa dionica na Clearstream Frankfurt, Ujedinjena Kraljevina je priznala da taj prijenos nije doveo do promjene stvarnog vlasništva nad dionicama. Iz toga proizlazi da je navedeni prijenos pravnog vlasništva – koji nalaže njemačko pravo – bio samo uvjet za funkcioniranje klirinškog sustava te nije utjecao na pravo raspolaganja dionicama ili njihova uživanja. U tom pogledu iz odluke kojom je upućen zahtjev proizlazi da je 2 177 604 redovne dionice u posjedu zaposlenika koji ih ne mogu slobodno prodati bilo moguće uvrstiti na Frankfurtsku burzu iako je njihovo pravno vlasništvo preneseno na klirinško društvo.
- 36 Slijedi da se takav prijenos pravnog vlasništva, koji ne utječe na stvarno vlasništvo, ne može smatrati prijenosom vrijednosnih papira koji čini samostalnu transakciju na koju je moguće naplatiti pristojbu u skladu s člankom 12. stavkom 1. točkom (a) Direktive 69/335. Taj prijenos treba smatrati isključivo popratnom transakcijom koja je uključena u transakciju uvrštavanja dionica na kotaciju na Frankfurtskoj burzi koja se – u skladu s člankom 11. Direktive 69/335 – ne može oporezivati nikakvim oblikom poreza.

- 37 Kada je riječ o obvezi propisanoj u njemačkom pravu koju valja ispuniti da bi društvo moglo kotirati na Frankfurtskoj burzi, a to je da se na kotaciju uvrste sve dionice iste kategorije, uključujući i one koje prilikom uvrštavanja na burzu nisu bile namijenjene prodaji, ona može predstavljati naznaku o općoj transakciji čiji je cilj uvrštavanje društva na Frankfurtsku burzu, što uključuje i prijenos pravnog vlasništva nad dionicama na Clearstream Frankfurt. Međutim, postojanje zakonske obveze nije nužno kada je riječ o utvrđenju je li određena transakcija sama za sebe dovoljna ili je treba smatrati sastavnim dijelom opće transakcije u vezi s prikupljanjem kapitala.
- 38 Kada je riječ o transakciji provedenoj tijekom 2009. godine, Ujedinjena Kraljevina naglašava da je prijenos dionica koji je izvršen 7. listopada 2009. transakcija koja je uslijedila nakon povećanja kapitala izdavanjem 4 500 000 dionica u korist novih ulagača, provedenog 10. lipnja 2009., i različita je od njega, iako je ta transakcija mogla biti podvrgnuta porezu na prijenos vrijednosnih papira, u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2008/7.
- 39 Međutim, treba napomenuti da su Air Berlinove dionice koje su prenesene na klirinško društvo novoizdane dionice s naslova povećanja kapitala.
- 40 Međutim, važno je podsjetiti da bi dopuštanje ubiranja poreza ili pristojbe na prvo stjecanje novoizdane dionice u stvarnosti značilo oporezivanje samog izdavanja tog vrijednosnog papira kao sastavnog dijela opće transakcije u vezi s prikupljanjem kapitala. Naime, izdavanje dionica nije samo za sebe dovoljno, nego ima smisla tek od trenutka kada ti vrijednosni papiri uđu u nečiji posjed (presude od 15. srpnja 2004., Komisija/Belgija, C-415/02, EU:C:2004:450, t. 32., i od 1. listopada 2009., HSBC Holdings i Vidacos Nominees, C-569/07, EU:C:2009:594, t. 32.).
- 41 Prema tome, koristan učinak članka 5. stavka 2. točke (a) Direktive 2008/7 podrazumijeva to da „izdavanje”, u smislu te odredbe, treba uključivati prvo stjecanje vrijednosnih papira u okviru njihova izdavanja (vidjeti po analogiji presude od 15. srpnja 2004., Komisija/Belgija, C-415/02, EU:C:2004:450, t. 33., i od 1. listopada 2009., HSBC Holdings i Vidacos Nominees, C-569/07, EU:C:2009:594, t. 33.).
- 42 Stoga na prvo i drugo pitanje valja odgovoriti na sljedeći način:
- Članke 10. i 11. Direktive 69/335 treba tumačiti na način da im je protivno oporezivanje prijenosa dionica poput onog u glavnom postupku kojim se pravno vlasništvo nad svim dionicama jednog društva prenosi na klirinško društvo isključivo radi njihova uvrštavanja na burzu, bez promjene stvarnog vlasništva na tim dionicama.
  - Članak 5. stavak 1. točku (c) Direktive 2008/7 treba tumačiti na način da mu je protivno oporezivanje prijenosa dionica poput onog u glavnom postupku kojim se pravno vlasništvo nad novim dionicama izdanima prilikom povećanja kapitala prenosi na klirinško društvo isključivo radi njihova nudenja na prodaju.

Treće i četvrto pitanje

- 43 Trećim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita je li odgovor na prvo i drugo pitanje različit kada zakonodavstvo države članice dopušta klirinškom društvu da nakon odobrenja poreznog tijela odabere mogućnost da ne plaća administrativnu pristojbu prilikom prvotnog prijenosa dionica na to društvo, ali da na svaku sljedeću prodaju dionica plaća dodatnu pristojbu. Četvrtim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita bi li odgovor bio drukčiji da je pogodnost odabira isključena.
- 44 Treba napomenuti da su ta pitanja, čini se, utemeljena na pretpostavci da svaka prodaja dionica nakon njihova prvotnog prijenosa na klirinško društvo može dovesti do oporezivanja u skladu s Direktivom 2008/7. Budući da se prethodna pitanja ne odnose na taj element prosudbe, Direktivu 2008/7 nije potrebno tumačiti s tim u vezi.

- 45 Što se tiče postojanja opcije iz članka 97.a FA-a 1986, treba napomenuti da se njome klirinškom društvu omogućava da izbjegne plaćanje SDRT-a od 1,5 % prilikom prvobitnog uvrštavanja vrijednosnih papira u klirinški sustav pod uvjetom da klirinško društvo ustanovi procedure koje HMRC-u mogu zajamčiti naplatu SDRT-a po stopi od 0,5 % za svaki naknadno izvršeni prijenos u okviru tog društva i koje su u skladu s drugim relevantnim obvezama koje proizlaze iz zakonodavstva o SDRT-u.
- 46 U predmetnom slučaju, iz odgovora na prva dva pitanja proizlazi da je direktivama 69/335 i 2008/7 protivno ubiranje pristojbe koja se plaća prilikom prijena dionica na klirinško društvo koji je dio transakcije njihova uvrštavanja na kotaciju na burzi odnosno izdavanja novih dionica.
- 47 U tom pogledu, budući da, s jedne strane, predmetni mehanizam opcije zahtijeva aktivno postupanje i da se u slučaju njegova neodabiranja primjenjuje propis protivan pravu Unije i da, s druge strane, prema navodima suda koji je uputio zahtjev Air Berlin, koji je platio administrativnu pristojbu, u glavnom predmetu nije bio ovlašten koristiti se tom opcijom niti je mogao na takvo korištenje prisiliti klirinško društvo, koje nije ni imalo interesa da to učini, mogućnost korištenja opcijom nije relevantna za primjenu zabrane iz članaka 10. i 11. Direktive 69/335 i članka 5. Direktive 2008/7 (vidjeti po analogiji mišljenje nezavisnog odvjetnika Mengozzija u predmetu HSBC Holdings i Vidacos Nominees (C-569/07, EU:C:2009:163, t. 71.).
- 48 Stoga navedenu opciju ne treba uzimati u obzir.
- 49 Prema tome, na treće i četvrto pitanje valja odgovoriti tako da odgovor na prvo i drugo pitanje nije različit kada zakonodavstvo države članice, poput onog u glavnom postupku, dopušta klirinškom društvu da nakon odobrenja poreznog tijela odabere mogućnost da ne plaća administrativnu pristojbu prilikom prvotnog prijena dionica na to društvo, ali da na svaku sljedeću prodaju dionica plaća dodatnu pristojbu.

Troškovi

- 50 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (sedmo vijeće) odlučuje:

- 1. Članke 10. i 11. Direktive Vijeća 69/335/EEZ od 17. srpnja 1969. o neizravnim porezima na prikupljanje kapitala treba tumačiti na način da im je protivno oporezivanje prijena dionica poput onog u glavnom postupku kojim se pravno vlasništvo nad svim dionicama jednog društva prenosi na klirinško društvo isključivo radi njihova uvrštavanja na burzu, bez promjene stvarnog vlasništva na tim dionicama.**
- 2. Članak 5. stavak 1. točku (c) Direktive Vijeća 2008/7/EZ od 12. veljače 2008. o neizravnim porezima na prikupljanje kapitala treba tumačiti na način da mu je protivno oporezivanje prijena dionica poput onog u glavnom postupku kojim se pravno vlasništvo nad novim dionicama izdanima prilikom povećanja kapitala prenosi na klirinško društvo isključivo radi njihova nudenja na prodaju.**
- 3. Odgovor na prvo i drugo pitanje nije različit kada zakonodavstvo države članice, poput onog u glavnom postupku, dopušta klirinškom društvu da nakon odobrenja poreznog tijela odabere mogućnost da ne plaća administrativnu pristojbu prilikom prvotnog prijena dionica u to društvo, ali da na svaku sljedeću prodaju dionica plaća dodatnu pristojbu.**

Potpisi